

Tilanne ja näkymät 2/2014

- ELEKTRONIIKKA- JA SÄHKÖTEOLLISUUS • KONE- JA METALLITUOTETEOLLISUUS
- METALLIEN JALOSTUS • SUUNNITTELU JA KONSULTOINTI • TIETOTEKNIikka-ALA

Maailman ja Suomen talouden näkymät

Kasvunäkymät Länsi-Euroopassa parantuneet s. 3

Teknologiateollisuus Suomessa

Uudet tilaukset viimevuotista korkeammalla tasolla,
tarjouspyyntöjen positiivinen kehitys jatkui alkuvuonna s. 5

Kasvunäkymät Länsi-Euroopassa parantuneet

Maailmantalouden kasvu on jonkin verran nopeutunut viime kuukausina. Tästä kertovat tuoreimmat indikaattorit erityisesti kehittyneistä maista, kuten Pohjois-Amerikasta ja Länsi-Euroopasta. Toisaalta useissa kehittyvissä maissa, kuten Kiinassa, kasvuvauhdin hidastuminen on jatkunut. Venäjän talous on ajautunut taantumaan.

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF nosti huhtikuussa omaa arviotaan maailmantalouden kasvusta tälle vuodelle. Uusimman ennusteen mukaan maailmantalous kasvaa kaikkiaan 3,6 prosenttia, kun viime vuonna kasvua kertyi ennakkotietojen mukaan kolme prosenttia. Talouden ennakoitaan kasvavan kaikilla maantieteellisillä alueilla, mutta ei ilman riskejä kasvun lopahtamisesta.

Suomessa sijaitsevan teknologiateollisuuden vientiosuuksilla painotettuna kysyntä maailmalla kasvaa tänä vuonna 2,4 prosenttia. Vientinäkymissä myönteisintä on Länsi-Euroopan pääseminen kasvuun, vaikkakin bruttokansantuotteella mitattuna ainoastaan 1,3 prosentin vauhtiin. Kun mukaan lasketaan Pohjois-Amerikan sekä itäisen Euroopan noin kolmen prosentin suuruinen talouden elpyminen, vientinäkymä Suomelle on kokonaisuudessaan varovaisen positiivinen.

Odotetun talouskehityksen riskien kannalta huomionarvoista on tänäkin vuonna se, että pelkästään Kiinan osuus maailmantalouden kasvusta on kolmannes ja kehittyvien maiden yhteenlaskettu osuus

lähes 70 prosenttia. Kun keskuspankit normalisoivat finanssikriisin jälkeistä rahapolitiikkaansa, seurauksena on rahoitusmarkkinoiden kiristymisen useissa kehittyvissä maissa. Investoinnit eivät näissä maissa kehity samaan tapaan kuin viime vuosina.

Venäjän taantumun pahenemisella merkittäviä vaikutuksia Suomeen

Venäjän taloustaantuma sekä Ukrainan tilanne merkitsevät Suomen taloudelle monenlaisia haittavaikutuksia. Matkailutulojen vähentymisen lisäksi myös Suomen vienti Venäjälle on jo supistumassa.

Teknologiateollisuuden vienti Suomesta Venäjälle oli viime vuonna kaikkiaan 2,3 miljardia euroa. Osuus alan kaikista vientituloista oli yhdeksän prosenttia. Vienti väheni jo viime vuonna kuusi prosenttia edellisvuotisesta.

On todennäköistä, että Ukrainan kriisin laajetessa teknologiateollisuuden vienti Venäjälle romahtaa kymmeniä prosentteja. Tämän lisäksi tulevat monet epäsuorat vaikutukset alan yrityksille.

Vaikutukset tuntuvat voimakkaasti myös niissä suomalaisyrityksissä, joilla on omaa yritystoimintaa näissä maissa. Suomalaisilla teknologiateollisuuden yrityksillä on nykyisellään henkilöstöä tytäryrityksissä Venäjällä noin 7 000 ja Ukrainassa runsaat 1 000.

Palveluviennin kasvun edellytyksenä teollisuuden menestyminen

Suomen vienti on arvoltaan tällä hetkellä 15 prosenttia eli vuositasolla 10 miljardia euroa alemmalla tasolla kuin ennen talouskriisiä vuonna 2008. Kilpailijamaihin verrattuna vienti on kokenut ennen näkemättömän tasopudotuksen. Saksassa vienti on kasvanut 18 prosenttia, Belgiassa yhdeksän prosenttia ja Ruotsissa kaksi prosenttia verrattuna vuoteen 2008. Vastaavasti Virossa vienti on kasvanut euromääräisesti 38 prosenttia ja Puolassa 27 prosenttia.

Suomen viennin osuus bruttokansantuotteesta on pudonnut peräti seitsemän prosenttiyksikköä vuoden 2008 jälkeen. Tällä hetkellä osuus on enää 40 prosenttia. Saksassa osuus on runsaat 50 prosenttia ja Ruotsissa 46 prosenttia.

Suomen viennin putoaminen vuoden 2008 alun jälkeen perustuu teollisten tuotteiden valmistuksen vähenemiseen. Toimintaympäristön ja tuotteiden kilpailukyky eivät ole riittäneet takaamaan tuotannon säilymistä entisellään. Noin puolet viennin pudotuksesta on toteutunut elektroniikkateollisuudessa, noin kolmannes kone-, metallituote- ja kulkuneuvoteollisuudessa ja loput lähinnä metsäteollisuudessa. Kaikkiaan viennin väheneminen on koskettanut laajalaisesti teollisuuden eri toimialoja.

Palveluvienti Suomesta ei ole vastaavalla tavalla romahtanut vuoden 2008 jälkeen, mutta ei kasvanutkaan. Palveluvienti on pysytellyt viimeiset viisi vuotta samalla tasolla. Kuten on ollut odotettua, palveluista ei ole tullut tavaraviennin pudotuksen korvaajaa.

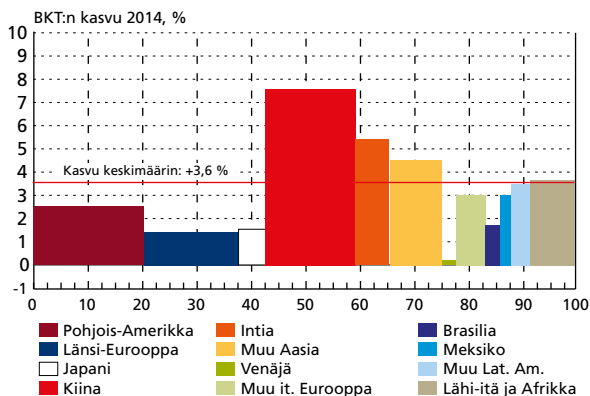
Teollisuuden palveluvienti laskusuunnassa

Palveluvienti koostuu useista lähteistä. Liike-elämän palveluja ovat esimerkiksi konserniyritysten sisäiset palvelut. Tietotekniikkapalvelujen viennissä ohjelmistot, kuten peliteollisuuden tuotteet, ovat nyttemmin olleet kasvusuunnassa. Globaalien konserniyritysten palveluviennistä kirjautuu myös tuloja Suomeen rojalten ja lisenssimaksujen muodossa. Muita palveluja ovat lähinnä matkailusta, kuljetuksista sekä finanssipalveluista saatavat tulot.

Suomen palveluviennin rakenteessa erityisen huomionarvoista on teollisuuden toimialojen merkittävä osuus. Teollisuusyritykset kattavat edelleenkin 70–80 prosenttia Suomen palveluviennistä. Teollisuusyritysten palveluvienti Suomesta on kuitenkin ollut laskusuunnassa vuoden 2008 jälkeen. Ilman peliteollisuuden viimeaikaista kasvua, myös koko palveluvienti olisi vähentynyt.

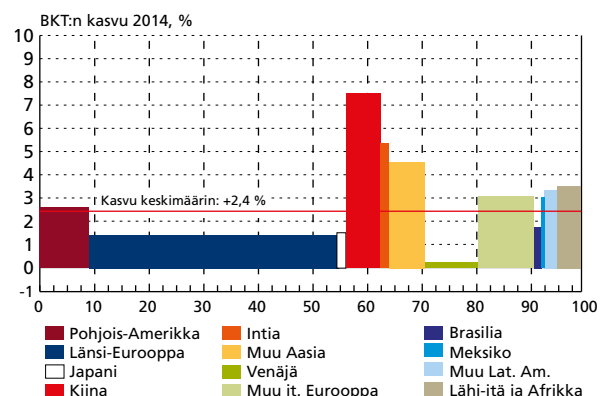
Palveluviennin rakenne paljastaa merkittävän johtopäätöksen. Jos teollisuus ei menesty Suomessa, vaarana on myös koko palveluviennin supistuminen. Palveluviennin kehitystä ei tule jättää yksinomaan peliteollisuuden kasvun varaan, vaikka ohjelmistoalalla on muutoin potentiaalia kasvaa myös tulevaisuudessa.

Maailmantalouden kasvuennusteet 2014

Pylvään leveys kuvaa osuutta (ostovoimapariteetilla korjattua) maailman bkt:stä vuonna 2013, %
Lähde: IMF (April 2014)

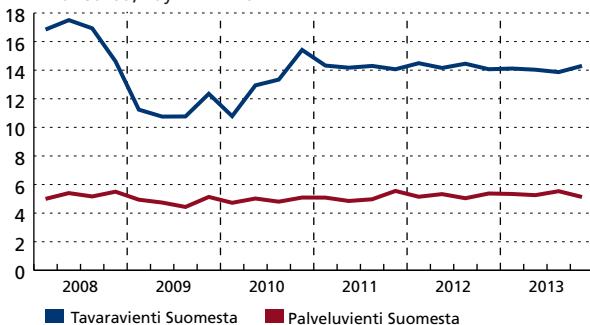
Maailmantalouden kasvuennusteet 2014 vientiosuuksin

Pylvään leveys kuvaa osuutta teknologiateollisuuden Suomen viennistä vuonna 2013, %
Lähde: IMF (April 2014), Tullihallitus

Palveluvienti ei ole korvannut tavaraviennin pudotusta

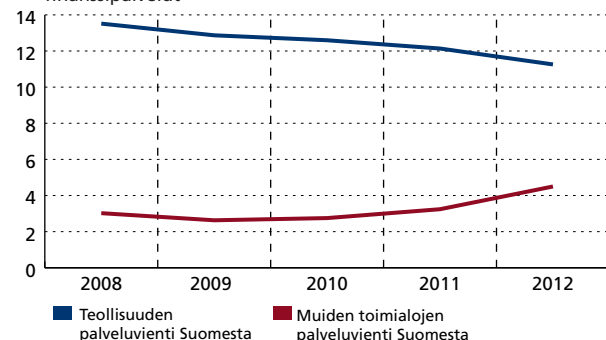
Tavara- ja palveluviennin arvo vuosineljänneksittäin, mrd. euroa, käyvin hinnoin

Työpäivä- ja kausivaihtelusta korjattu aikasarja. Viimeisin tieto loka-joulukuun 2013.
Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito

Teollisuuden palveluvienti on laskusuunnassa

Palvelujen vienti Suomesta, pl. matkailu-, kuljetus- ja finanssipalvelut

Lähde: Tilastokeskus, Palvelujen ulkomaankauppa

Uudet tilaukset viimevuotista korkeammalla tasolla, tarjouspyyntöjen positiivinen kehitys jatkui alkuvuonna

Teknologiateollisuuden yritysten liikevaihto Suomessa oli 64,2 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihto supistui edellisvuotisesta viisi prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa liikevaihto oli kolme prosenttia pienempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Liikevaihto väheni muilla päätoimialoilla paitsi tietotekniikka-alalla sekä suunnittelu- ja konsultointialalla. Talouskriisiä edeltävänä vuonna 2008 teknologiateollisuuden liikevaihtoa Suomessa kertyi kaikkiaan 82 miljardia euroa.

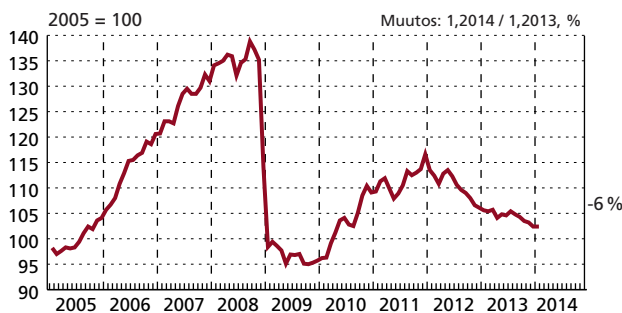
Teknologiateollisuudessa positiivinen kehitys on jatkunut alkuvuoden aikana. Näyttää siltä, että tammikuussa raportoitu yritysten saamien tarjouspyyntöjen lisääntyminen on merkinnyt uusien tilausten kasvua. Tämän suuntaisen kehityksen jatkumisesta kertoo tarjouspyyntöjen lisääntyminen myös tammi- ja huhtikuun välisenä aikana. Toimialojen ja erityisesti yritysten välillä tilanteet kuitenkin poikkeavat huomattavasti toisistaan.

Teknologiateollisuuden tilauskantatiedustelussa mukana olevat alan yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euromääräisesti seitsemän prosenttia enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2013, mutta hieman vähemmän kuin edeltävällä vuosineljänneksellä loka-joulukuussa. Yrityksistä 49 prosenttia raportoi uusien tilausten lisääntyneen joulukuun jälkeen, 44 prosenttia vähentyneen ja 7 prosenttia pysyneen ennallaan.

Tilauksien arvo oli maaliskuun lopussa kaksi prosenttia pienempi kuin samaan aikaan vuonna 2013, mutta hieman suurempi kuin joulukuun lopussa. Yrityksistä 51 prosenttia raportoi tilauksien kasvaneen joulukuun jälkeen, 37 prosenttia vähentyneen ja 12 prosenttia pysyneen ennallaan.

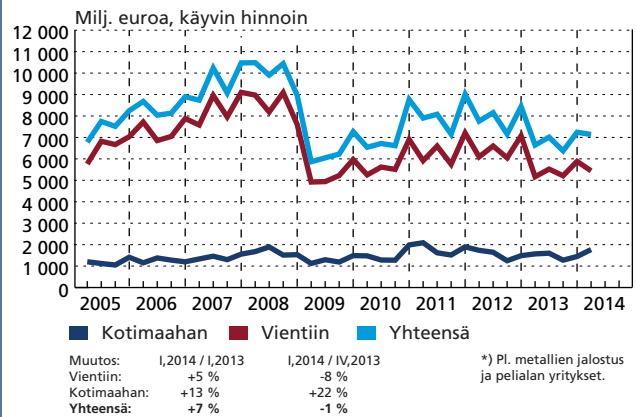
Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella teknologiateollisuuden yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan lähikuukausina suunnilleen samalla tasolla kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Teknologiateollisuuden liikevaihto Suomessa

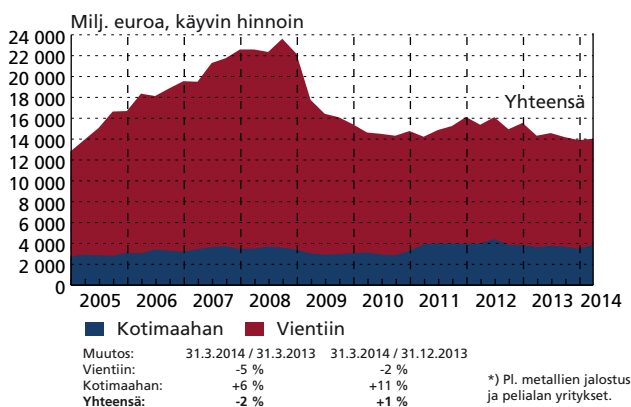
Kausipuhdistettu liikevaihdon arvoindeksi, viimeisin tieto 1/2014.
Lähde: Tilastokeskus

Teknologiateollisuuden* uudet tilaukset Suomessa

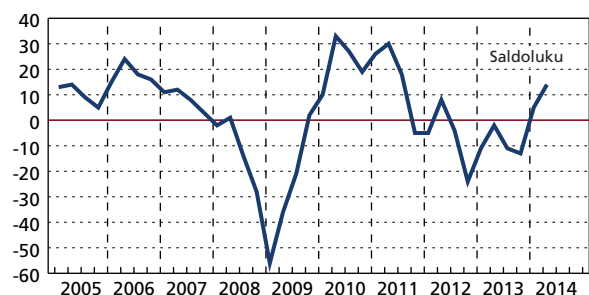
Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto tammi-maaliskuun 2014

Teknologiateollisuuden* tilauskanta Suomessa

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto 31.3.2014

Teknologiateollisuuden yritysten saamat tarjouspyynnöt*

"Onko tarjouspyyntöjen määrässä viime viikkoina näkyvissä oleellista vähenemistä tai lisääntymistä, kun verrataan tilannetta noin kolme kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen". Saldoluku = niiden yritysten osuus, joissa tarjouspyyntöjen määrä on lisääntynyt – niiden yritysten määrä, joissa tarjouspyyntöjen määrä on vähentynyt.

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelu, viimeisin kyselyajankohta: huhtikuu 2014

Tilaukset edelleen laskusuunnassa

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden (tietoliikennelaitteet, sähkökoneet, instrumentit) yritysten liikevaihto Suomessa oli 14,3 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihto supistui edellisvuotisesta 12 prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa liikevaihto oli kahdeksan prosenttia pienempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Talouskriisiä edeltävänä vuonna 2008 elektroniikka- ja sähköteollisuuden liikevaihtoa Suomessa kertyi kaikkiaan 27 miljardia euroa.

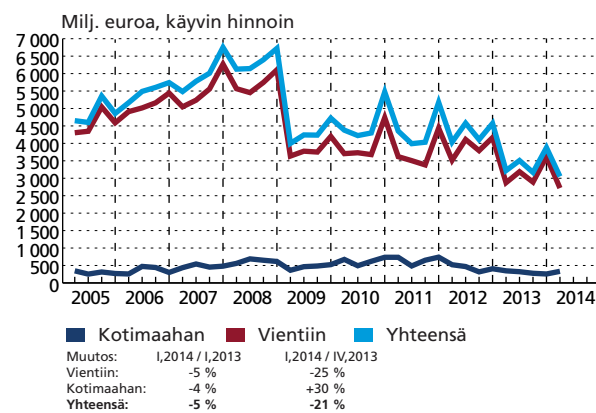
Tietoliikennelaiteteollisuuden toimialalla tilanne jatkui haastavana myös tammi-maaliskuussa. Erityisesti tämän seurauksena myös koko elektroniikka- ja sähköteollisuudessa tilauskehitys oli edelleen laskusuunnassa.

Teknoliateollisuuden tilauskantatiedustelussa mukana olevat elektroniikka- ja sähköteollisuuden yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euromääräisesti 5 prosenttia vähemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2013 ja 21 prosenttia vähemmän kuin edeltävällä vuosineljänneksellä loka-joulukuussa.

Tilauksien arvo oli maaliskuun lopussa 7 prosenttia pienempi kuin samaan aikaan vuonna 2013 ja 18 prosenttia pienempi kuin joulukuun lopussa.

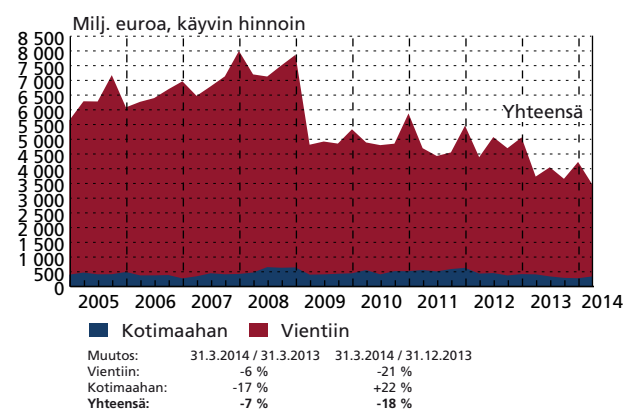
Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella elektroniikka- ja sähköteollisuuden yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan lähikuukausina alemmalla tasolla kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden uudet tilaukset Suomessa

Lähde: Teknoliateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto tammi-maaliskuun 2014

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden tilauskanta Suomessa

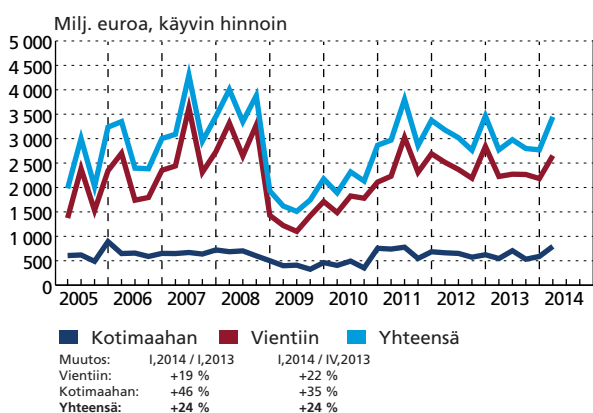

Lähde: Teknoliateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto 31.3.2014

Copyright © Harvia

Kone- ja metallituoteteollisuuden uudet tilaukset Suomessa

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto tammi-maaliskuuta 2014

Uudet tilaukset ja tilauskanta noususuunnassa

Kone- ja metallituoteteollisuuden (koneet, metallituotteet, kulkuneuvot) yritysten liikevaihto Suomessa oli 26,5 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihto supistui edellisvuotisesta viisi prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa liikevaihto oli niin ikään viisi prosenttia pienempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Liikevaihto väheni koneiden ja metallituotteiden valmistuksessa, mutta kasvoi selvästi kulkuneuvojen tuotannossa. Talouskriisiä edeltävänä vuonna 2008 kone- ja metallituoteteollisuuden liikevaihtoa Suomessa kertyi kaikkiaan 32 miljardia euroa.

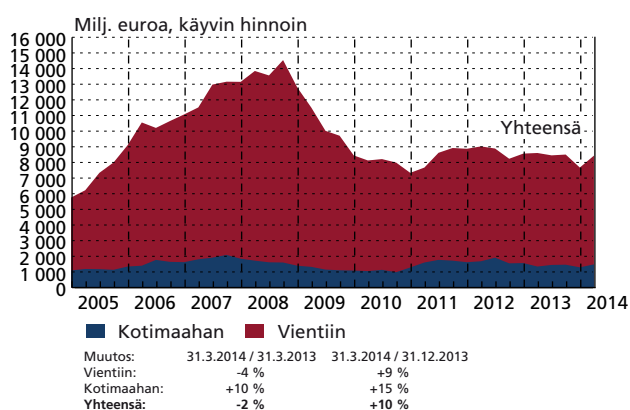
Kone- ja metallituoteteollisuuden toimialalla sekä uudet tilaukset että tilauskanta olivat tammi-maaliskuussa noususuunnassa, vaikka tilauskanta jäikin maaliskuussa hieman alemmalle tasolle kuin vuosi sitten samaan aikaan.

Teknologiateollisuuden tilauskantatiedustelussa mukana olevat kone- ja metallituoteteollisuuden yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euromääräisesti 24 prosenttia enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2013 ja niin ikään 24 prosenttia enemmän kuin edeltävällä vuosineljänneksellä loka-joulukuussa.

Tilauksien arvo oli maaliskuun lopussa kaksi prosenttia pienempi kuin samaan aikaan vuonna 2013, mutta 10 prosenttia suurempi kuin joulukuun lopussa.

Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella kone- ja metallituoteteollisuuden yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan lähikuukausina suunnilleen samalla tasolla kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Kone- ja metallituoteteollisuuden tilauskanta Suomessa

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto 31.3.2014

Metallien jalostus Suomessa

Copyright © Boliden

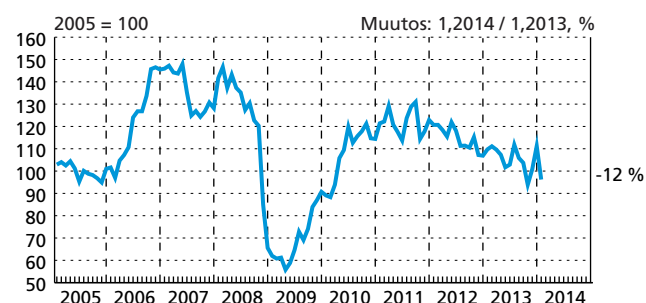
Hintakehitys painaa liikevaihtoa

Metallien jalostusyritysten (terästuotteet, värimetallit, valut, metallimalmit) liikevaihto Suomessa oli 9,5 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihto supistui edellisvuotisesta seitsemän prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa liikevaihto oli 12 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Talouskriisiä edeltävänä vuonna 2007 alan yritysten liikevaihtoa Suomessa kertyi kaikkiaan 12,7 miljardia euroa.

Terästuotteiden, värimetallien, valujen ja metallimalmien tuotannon määrä Suomessa oli tammi-helmikuussa hieman suurempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Terästuotteiden, värimetallien ja valujen tuotanto lisääntyi, mutta metallimalmien tuotanto supistui.

Terästuotanto maailmanlaajuisesti kasvoi tammi-maaliskuussa kolme prosenttia verrattuna vuoden 2013 vastaavaan ajanjaksoon. Terästuotanto EU-maissa kasvoi seitsemän prosenttia, Venäjällä pysyi ennallaan, mutta Ukrainassa supistui 10 prosenttia viimevuotisesta. Pohjois-Amerikassa tuotanto lisääntyi hieman ja Aasiassa kolme prosenttia. Ylivoimaisesti suurimman tuotantomaa Kiinan osuus maailman terästuotannosta oli maaliskuussa 50 prosenttia.

Metallien jalostuksen liikevaihto Suomessa

Kausipuhdistettu liikevaihdon arvoindeksi, viimeisin tieto 1/2014.
Lähde: Tilastokeskus

Metallien jalostuksen tuotannon määrä Suomessa

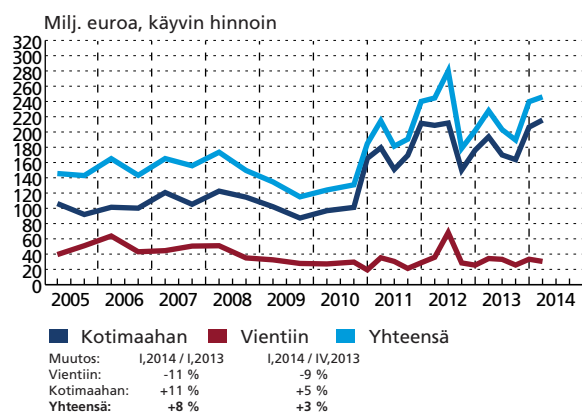

Kausipuhdistettu volyyymi-indeksi, viimeisin tieto 2/2014.
Lähde: Tilastokeskus

Copyright © Ramboll

Suunnittelu- ja konsultointialan uudet tilaukset Suomessa

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto tammi-maaliskuuta 2014

Tilausten myönteinen kehitys jatkunut

Suunnittelu- ja konsultointialan (teollisuuden, yhteiskunnan ja rakentamisen asiantuntijapalvelut) liikevaihto Suomessa oli 5,5 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihto kasvoi edellisvuotisesta kaksi prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa liikevaihto oli viisi prosenttia suurempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Talouskriisiä edeltävänä vuonna 2008 liikevaihtoa Suomessa kertyi kaikkiaan 5,4 miljardia euroa.

Suunnittelu- ja konsultointialalla sekä uusien tilausten että tilauskantojen kehitys jatkui pääosin myönteisenä tammi-maaliskuun aikana.

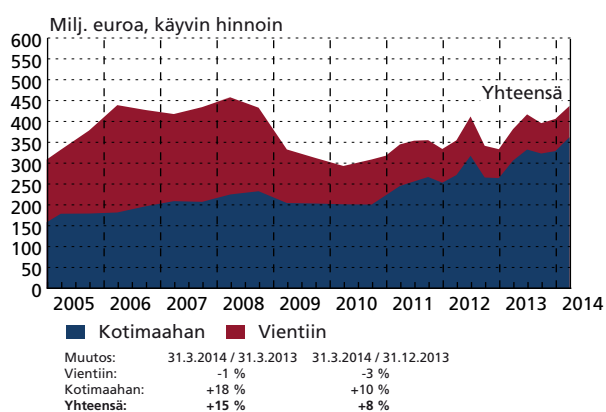
Teknologiateollisuuden tilauskantatiedustelussa mukana olevat suunnittelu- ja konsultointialan yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euromääräisesti kahdeksan prosenttia enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2013 ja kolme prosenttia enemmän kuin edeltävällä vuosineljänneksellä loka-joulukuussa.

Tilauskannan arvo oli maaliskuun lopussa 15 prosenttia suurempi kuin samaan aikaan vuonna 2013 ja kahdeksan prosenttia suurempi kuin joulukuun lopussa.

Alan yleisestä kehityksestä poikkeuksen muodosti alkuvuonna teollisuussektori. Sen uudet vientitilaukset vähenivät kolmanneksen sekä edellisestä neljänneksestä että vuoden takaisesta. Viennin tilauskanta pieneni kahdeksan prosenttia edelliseen neljännekseen ja 15 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Viennin osuus teollisuussektorin kokonaistilauskannasta on laskenut vuoden aikana noin 25 prosentista alle 19 prosenttiin.

Suunnittelu- ja konsultointialan yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan lähikuukausina suurempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Suunnittelu- ja konsultointialan tilauskanta Suomessa

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto 31.3.2014

Copyright © IBM

Liikevaihdon kasvu jatkuu

Tietotekniikka-alan (tietotekniikkapalvelut, ohjelmistot) yritysten liikevaihto Suomessa oli 8,4 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihto lisääntyi edellisvuotisesta 11 prosenttia. Tämän vuoden tammikuussa liikevaihto oli niin ikään 11 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Liikevaihto kasvoi erityisesti pelialan ohjelmistoyrityksissä. Talouskriisiä edeltävänä vuonna 2008 tietotekniikka-alan liikevaihtoa Suomessa kertyi kaikkiaan 6,5 miljardia euroa.

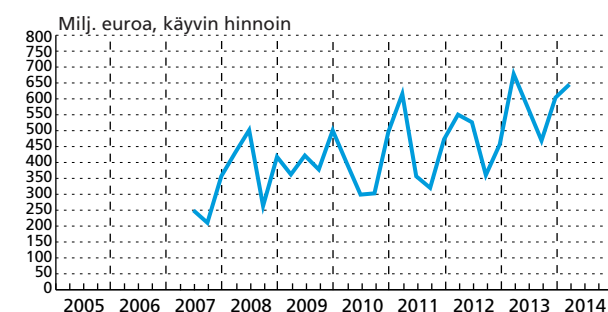
Tietotekniikka-alalla tilauskehitys jatkui myönteisenä tammi-maaliskuun aikana.

Teknoliateollisuuden tilauskantatiedustelussa mukana olevat tietotekniikka-alan yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euromääräisesti viisi prosenttia vähemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2013, mutta seitsemän prosenttia enemmän kuin edeltävällä vuosineljänneksellä loka-joulukuussa.

Tilaukskannan arvo oli maaliskuun lopussa kuusi prosenttia suurempi kuin samaan aikaan vuonna 2013 ja seitsemän prosenttia suurempi kuin joulukuun lopussa.

Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella tietotekniikka-alan yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan lähikuukausina suurempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Tietotekniikka-alan* uudet tilaukset Suomessa

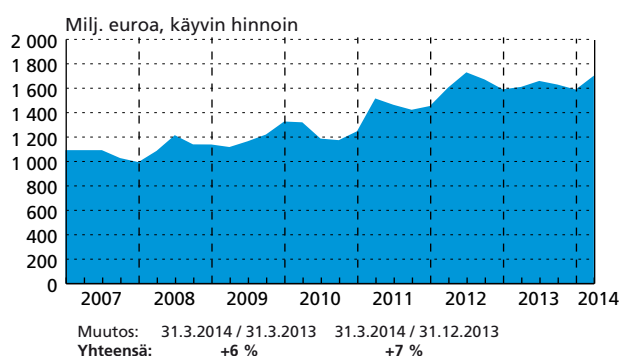

Muutos: I,2014 / I,2013 -5 %
Yhteensä: I,2014 / IV,2013 +7 %

*) PL. pelialan yritykset.

Lähde: Teknoliateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto tammi-maaliskuun 2014

Tietotekniikka-alan* tilauskanta Suomessa

Muutos: 31.3.2014 / 31.3.2013 +6 %
Yhteensä: 31.3.2014 / 31.12.2013 +7 %

*) PL. pelialan yritykset.

Lähde: Teknoliateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto 31.3.2014

Henkilöstö ulkomailla ja Suomessa väheni 2013, kone- ja metallituoteteollisuudessa kasvu jatkui ulkomailla

Suomalaisten teknologiateollisuuden yritysten henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla väheni noin viisi prosenttia vuonna 2013. Samaan aikaan kotimaassa henkilöstö väheni noin 2,5 prosenttia. Alan suomalaisyrityksillä oli vuonna 2013 henkilöstöä kaikkiaan 581 000, josta kotimaassa 296 000 ja ulkomailla 285 000.

Henkilöstön määrä ulkomaissa tytäryrityksissä väheni kaikilla muilla päätoimialoilla paitsi kone- ja metallituoteteollisuudessa. Teknologiateollisuuden henkilöstö väheni eniten kehittyneissä maissa, joissa henkilöstö supistui keskimäärin kahdeksan prosenttia. Länsi-Euroopassa henkilöstömäärä väheni noin yhdeksän prosenttia. Pohjois-Amerikassa henkilöstö väheni neljä prosenttia.

Suomalaisyritysten ulkomaisesta henkilöstöstä 65 prosenttia sijaitsee matalan kustannustason maissa kehittyvillä talousalueilla: Aasiassa, Afrikassa, Lähi-idässä, Keski- ja Itä-Euroopassa sekä Latinalaisessa Amerikassa. Henkilöstö on lisääntynyt näissä maissa kuluneen 13 vuoden aikana vajaalla 140 000:lla. Vuonna 2013 henkilöstö kuitenkin vähentyi 6 000:lla.

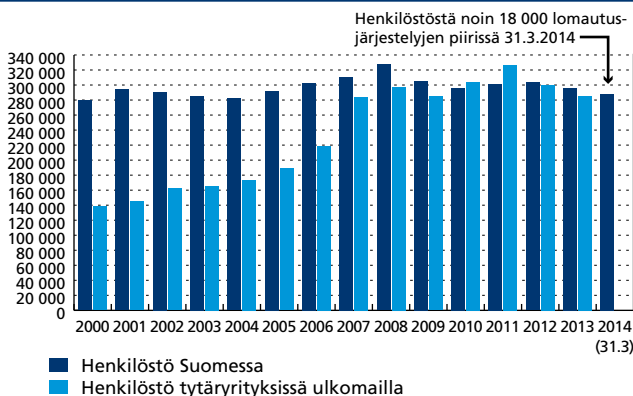
Tytäryritysten henkilöstömäärältään suurimmat sijaintimaat olivat vuonna 2013: Kiina (57 400), Intia (34 800), Yhdysvallat (22 600), Saksa (19 100), Ruotsi (16 000), Meksiko (14 700), Brasilia (12 700), Puola (9 600), Iso-Britannia (7 200), Venäjä (6 900).

Alan yritysten henkilöstö Suomessa väheni noin 7 300:lla vuonna 2013. Vuoden 2008 tasosta henkilöstömäärä on vähentynyt 31 000:lla.

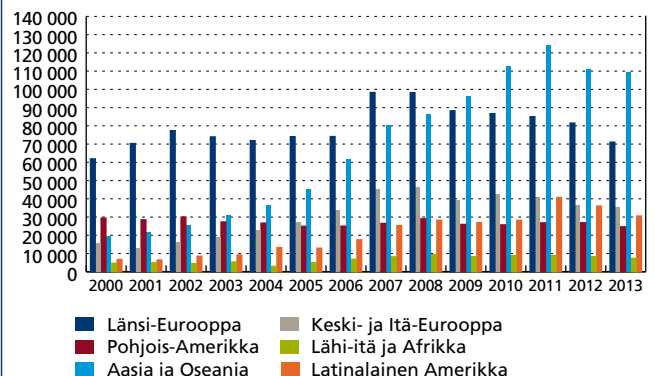
Teknologiateollisuuden neljännesvuosikyselyn mukaan henkilöstön määrän supistuminen Suomessa jatkui tämän vuoden tammi-maaliskuussa. Kaikkiaan henkilöstömäärä väheni noin 2,5 prosenttia verrattuna vuoden 2013 keskimäärään. Alan yritykset työllistivät maaliskuun lopussa Suomessa 288 000 henkilöä.

Viime vuosien rakennemuutos kertoo hintakilpailun kiristymisestä teknologiateollisuuden aloilla. Turvataksaan oman kilpailukykyä yritykset ovat sijoittaneet tuotantoa ja palveluja lähelle kasvavia markkinoita ja alemman kustannustason maihin. Globaalin rakennemuutoksen arvioidaan jatkuvan tulevina vuosina.

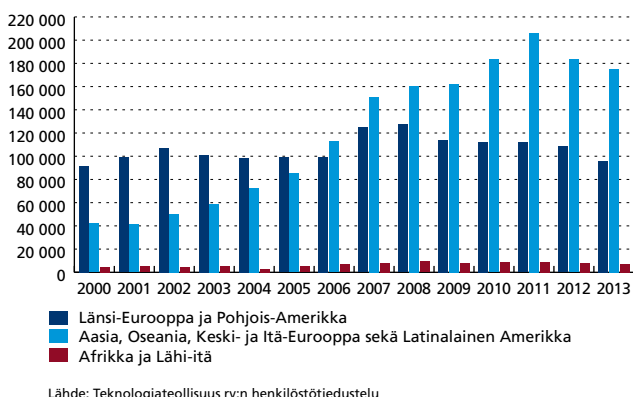
Teknologiateollisuuden henkilöstö

Teknologiateollisuuden henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla

Teknologiateollisuuden henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla

*) Teknologiateollisuus keräsi jäsenyrityksiltään huhtikuussa 2014 tietoa Suomessa toimivien konserniyritysten/yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryritysten henkilöstön määrästä vuoden 2013 lopussa maittain. Teknologiateollisuuden jäsenyritykset edustavat liikevaihdolla painotettuna 80–90 prosenttia Suomessa toimivista kaikista teknologiateollisuuden yrityksistä.

Ulkomailla tytäryrityksillä tarkoitetaan yrityksiä, joista Suomessa sijaitseva yritys omistaa vähintään 50 prosenttia. Henkilöstömäärä voi kasvaa ulkomailla yritysostojen, toiminnan laajenemisen tai omistusosuuden suurenemisen seurauksena.

Neljännesvuosiseurannan yhteydessä tiedusteltiin henkilöstön määrää Suomessa vuoden 2014 maaliskuun lopun tilanteen mukaan. Erikseen kerättiin tietoa lomautettujen sekä vuokratyövoiman määrästä.

Elektroniikka- ja sähköteollisuus

Suomalaisilla elektroniikka- ja sähköteollisuuden yrityksillä oli vuonna 2013 henkilöstöä yhteensä 171 000. Ulkomaisissa tytäryrityksissä henkilöstöä oli 124 000 ja Suomessa 47 000. Vuonna 2013 henkilöstön määrä ulkomailla supistui noin 10 prosenttia. Vuonna 2000 ulkomaiset tytäryritykset työllistivät 55 000 henkilöä ja Suomessa sijaitsevat alan yritykset 63 000 henkilöä.

Alan suomalaisyritysten ulkomaisesta henkilöstöstä yli 80 prosenttia sijaitsee kehittyvissä maissa: Aasiassa, Afrikassa, Lähi-idässä, Keski- ja Itä-Euroopassa sekä Latinalaisessa Amerikassa. Henkilöstö on lisääntynyt näillä alueilla kuluneen 13 vuoden aikana kaikkiaan 75 000:lla. Viime vuonna henkilöstön määrä kuitenkin laski kehittyvillä alueilla noin 10 000 henkilöllä.

Suomessa alan yritysten henkilöstömäärä väheni tämän vuoden tammi-maaliskuussa yhden prosentin vuoden 2013 keskiarvoon verrattuna ja oli 46 000 maaliskuun lopussa.

Kone- ja metallituoteteollisuus

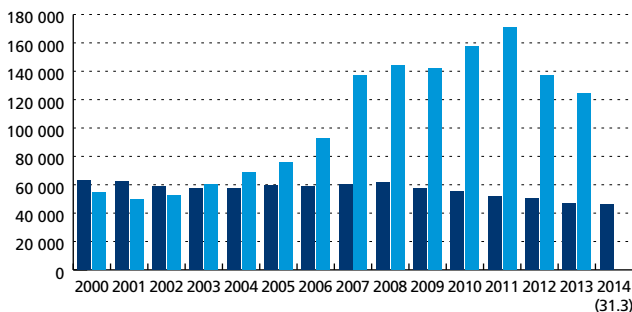
Suomalaisilla kone- ja metallituoteteollisuuden yrityksillä oli vuonna 2013 henkilöstöä yhteensä 249 000. Suomessa henkilöstöä oli vajaa 133 000 ja ulkomaisissa tytäryrityksissä 116 000. Vertailuvuonna 2000 yritykset työllistivät Suomessa 130 000 henkilöä ja ulkomaisissa tytäryrityksissä 62 500 henkilöä.

Henkilöstö ulkomaisissa tytäryrityksissä kasvoi vuosina 2005–2008 investointihankkeiden ja yritysjärjestelyjen seurauksena lähes 50 prosenttia eli 35 000:lla, mutta supistui melkein kuusi prosenttia vuonna 2009. Vuosina 2010–2012 ulkomaan henkilöstön määrä kasvoi 12 prosenttia. Vuonna 2013 alan henkilöstömäärän kasvu ulkomailla jatkui sen lisääntyessä kolmella prosentilla. Kotimaassa henkilöstö väheni noin kolmella prosentilla.

Alan suomalaisyritysten ulkomaisesta henkilöstöstä edelleen noin puolet sijaitsee kehittyneissä maissa: Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

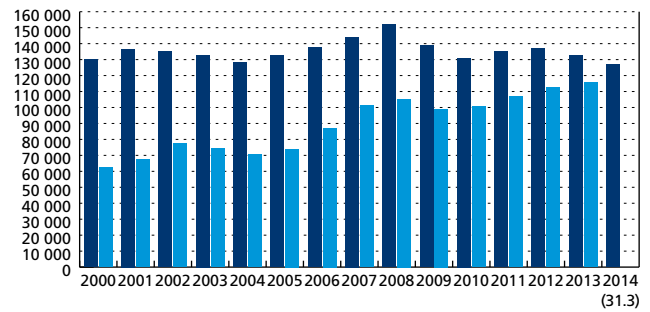
Suomessa alan yritysten henkilöstömäärä väheni tämän vuoden tammi-maaliskuussa noin neljä prosenttia verrattuna vuoden 2013 keskiarvoon ja oli noin 127 000 maaliskuun lopussa.

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden henkilöstö

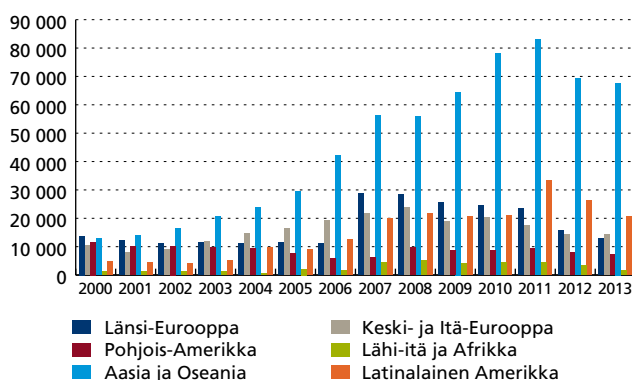
Lähde: Tilastokeskus, Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Kone- ja metallituoteteollisuuden henkilöstö

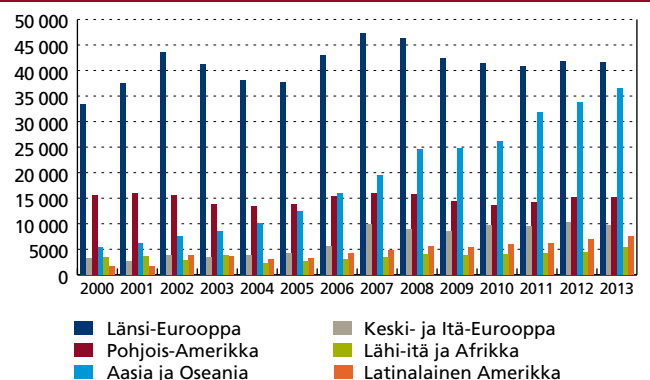
Lähde: Tilastokeskus, Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Elektroniikka- ja sähköteollisuuden henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Kone- ja metallituoteteollisuuden henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Metallien jalostus

Suomalaisilla metallien jalostusyrityksillä oli vuonna 2013 henkilöstöä yhteensä noin 40 000. Ulkomaisissa tytäryrityksissä henkilöstöä oli 24 000 ja Suomessa 16 000. Vertailuvuonna 2000 yritykset työllistivät ulkomaisissa tytäryrityksissä reilut 12 000 henkilöä ja Suomessa vajaat 18 000 henkilöä.

Vuonna 2013 kotimaan henkilöstön määrä laski keskimäärin noin 1 500:lla eli noin kahdeksalla prosentilla. Ulkomailla henkilöstö pieneni noin 14 prosentilla. Ulkomaisten tytäryritysten henkilöstömäärässä on ollut vuosittain voimakasta vaihtelua myös yritysjärjestelyjen takia, mutta suuntaus on ollut kasvava. Alan suomalaisyritysten ulkomaisesta henkilöstöstä noin 60 prosenttia sijaitsee Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

Suomessa alan yritysten henkilöstömäärä väheni tämän vuoden tammi-maaliskuussa noin kaksi prosenttia verrattuna vuoden 2013 keskiarvoon ja oli noin 15 500 maaliskuun lopussa.

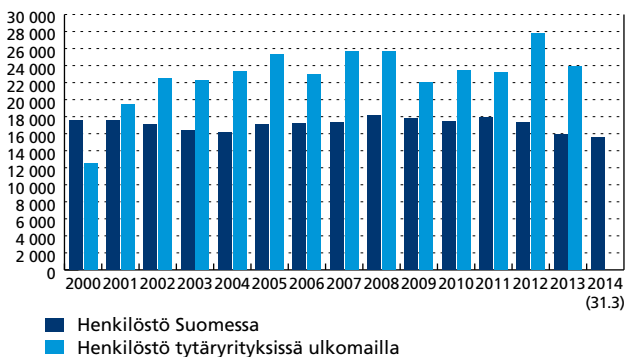
Suunnittelu ja konsultointi

Suomalaisilla suunnittelu- ja konsultointialan yrityksillä oli vuonna 2013 henkilöstöä yhteensä 52 000. Suomessa henkilöstöä oli 46 000 ja ulkomaisissa tytäryrityksissä 6 000. Vertailuvuonna 2000 yritykset työllistivät Suomessa 31 000 henkilöä ja ulkomailla vajaat 3 000 henkilöä. Vuonna 2013 ulkomaanhenkilöstön määrä väheni muutamalla sadalla. Ulkomaisten tytäryritysten henkilöstömääriä tarkasteltaessa on syytä huomioida yritysjärjestelyjen vaikutukset henkilöstömäärien muutoksiin.

Alan suomalaisyritysten ulkomaisesta henkilöstöstä noin puolet sijaitsee Länsi-Euroopassa. Kehittyvien maiden osuus ulkomaan henkilöstöstä on vajaa puolet.

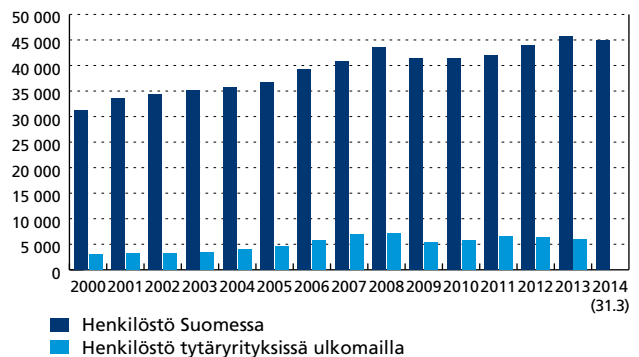
Suomessa alan yritysten henkilöstömäärä laski tämän vuoden tammi-maaliskuussa vajaalla kahdella prosentilla verrattuna vuoden 2013 keskiarvoon ja oli 45 000 maaliskuun lopussa.

Metallien jalostuksen henkilöstö

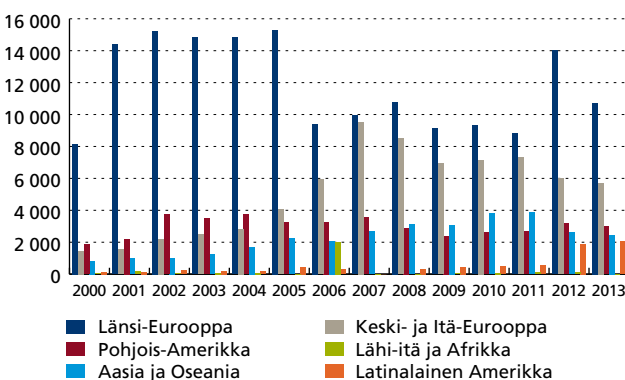
Lähde: Tilastokeskus, Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Suunnittelu- ja konsultointialan henkilöstö

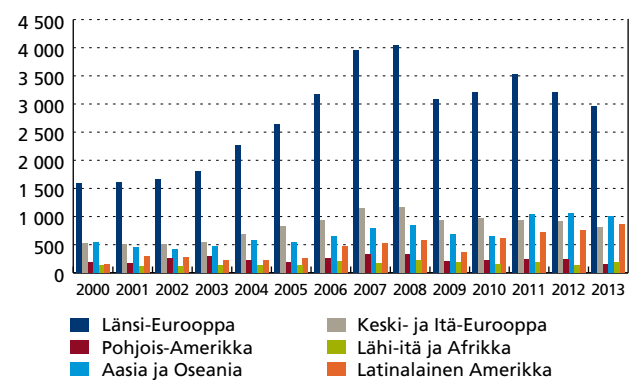
Lähde: Tilastokeskus, Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Metallien jalostuksen henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Suunnittelu- ja konsultointialan henkilöstö ulkomailla

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

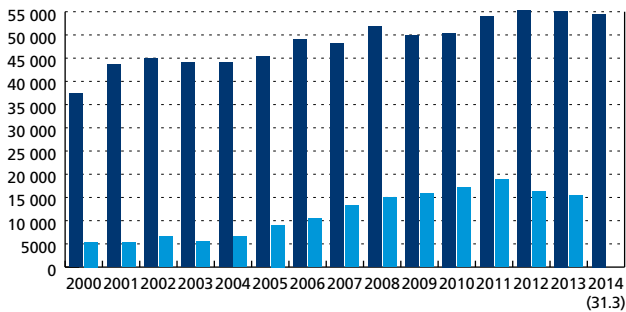
Tietotekniikka-ala

Suomalaisilla tietotekniikka-alan yrityksillä oli vuonna 2013 henkilöstöä yhteensä 70 000. Suomessa henkilöstöä oli noin 55 000 ja ulkomaisissa tytäryrityksissä 15 000. Vertailuvuonna 2000 yritykset työllistivät Suomessa 37 000 henkilöä ja ulkomailla reilut 5 000 henkilöä. Ulkomaisten tytäryritysten henkilöstömäärässä on ollut vuosittain vaihtelua myös yritysjärjestelyjen takia. Henkilöstömäärä ulkomailla on ollut laskussa viimeiset kaksi vuotta. Vuonna 2013 henkilöstön määrä laski seitsemän prosenttia.

Alan suomalaisyritysten ulkomaisesta henkilöstöstä noin 40 prosenttia sijaitsee Länsi-Euroopassa. Vuonna 2013 ulkomaanhenkilöstö väheni melko voimakkaasti sekä kehittyvissä että kehittyneissä maissa.

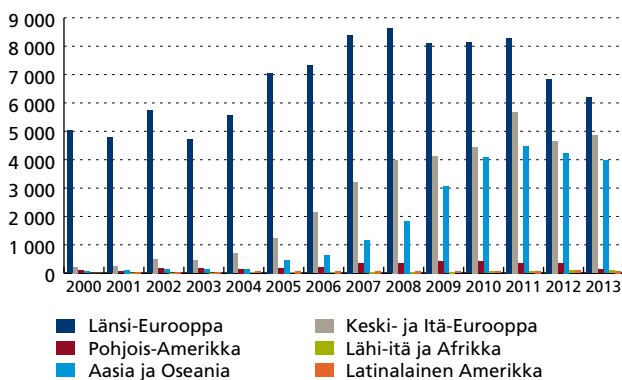
Suomessa alan yritysten henkilöstömäärä laski tämän vuoden tammi-maaliskuussa hieman verrattuna vuoden 2013 keskiarvoon ja oli noin 54 500 maaliskuun lopussa.

Tietotekniikka-alan henkilöstö

Lähde: Tilastokeskus, Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Tietotekniikka-alan henkilöstö tytäryrityksissä ulkomailla

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

